

T.E.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 6.11.2025
Sayı : 1488

10/3370

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de son yıllarda hızla artan yaşlı nüfusun ekonomik ve sosyal koşullarının iyileştirilmesine yönelik politika ihtiyacının belirginleşmesi, emekli aylıklarının yetersizliği nedeniyle ileri yaşta çalışma zorunluluğunun yaygınlaşması, yalnız yaşayan ve bakım ihtiyacı bulunan yaşlı bireylerin sayısındaki artış, sağlık ve uzun dönemli bakım hizmetlerine erişimde yaşanan güçlükler ile yaşlı yoksulluğu ve sosyal dışlanma riski hususlarının; sosyal devlet ilkesi, kamu yararı ve yaşlıların insan onuruna yakışır yaşam hakkı çerçevesinde tüm yönleriyle incelenerek tespit edilmesi amacıyla, Anayasa’nın 98’inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim. 03/11/2025

AZİ KANADOA
USAK MV.

Ömer Fethi Güner
Niğde MV.

Aliye Timsi ERSELER
Antakya MV.

Seyit Torun
Ordu MV.

Cemal ENGİNYURT
İstanbul Milletvekili

Mustafa Adıgüzel
Ordu MV.

Deniz Demin
Ankara MV.

Ahmet Bora YAZGAN
Edirne MV.

Cem Ayar
Tekirdağ Milletvekili

Ahmet BEBER
Ankara MV.

Ahmet BARUT
Adana MV.

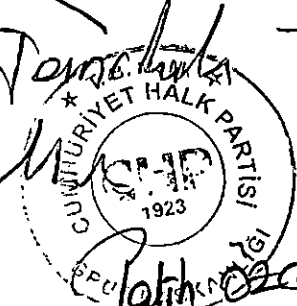
Ensa AYTEKİN
Balıkesir MV.

Gürsel ERK
Elazığ MV.

Serap Demirel
Diy. MV.

Ayşe BAKOĞLU
Bartın MV.

S. SUİMEZ
İbrel Süzmez
Trabzon MV.

Alihan ÖZCAN
DACE MV.

GEREKÇE

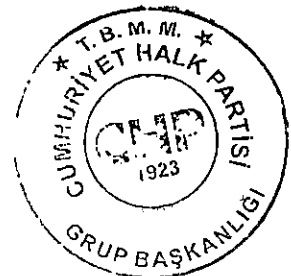
Türkiye’de yaşlı nüfus son beş yılda hızlı bir artış göstermiş; 65 yaş ve üzeri nüfus 2024 itibarıyla 9 milyon 112 bin 298 kişiye yükselmiş, toplam nüfus içindeki payı %10,6 olmuştur. Yaşlı nüfusunun artışı karşısında; emeklilik sistemi, gelir güvencesi, sosyal koruma kapasitesi ve sağlık-bakım hizmetleri, yaşılanan nüfus yapısının ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalmaktadır. Emekliler arasında yoksulluk ve sosyal dışlanma riski artmış; yüksek enflasyon, artan kira ve gıda giderleri ile sağlık harcamaları, yaşlı nüfusun yaşam standartlarını belirgin biçimde düşürmüştür.

TÜİK’in 2024 yoksulluk göstergeleri, 65 yaş üstü yurttaşlarımızın %23,3’ünün “yoksulluk veya sosyal dışlanma riski” altında olduğunu göstermektedir; bu oran yaşlıların refah kaybının arttığına işaretler. 2024 hanehalkı işgücü verileri, istihdam edilen yaşlı nüfusun yaklaşık %56,9’unun tarımda, %32’sinin hizmet sektöründe, geri kalanının sanayi ve inşaat alanlarında çalıştığını ortaya koymaktadır. İleri yaşta çalışma ihtiyacının çoğu kez düşük gelirli, güvencesiz ve sağlık açısından riskli işlerden karşılandığı görülmektedir. Bu hususlar, yaşlıların güvence altında dinlenerek geçirmeleri gereken yaşlılık dönemini, ekonomik zorluklar içerisinde zorunlu olarak çalışarak geçirdiğini göstermektedir.

Sağlık ve sosyal bakım politikaları açısından da benzer bir durum söz konusudur. Yaşlı nüfusunda kronik hastalıkların yaygınlığı ile bakım ihtiyacının sürekliliği ve özel bakım merkezlerindeki yüksek maliyetler de düşük ve orta gelirli yaşlıların yaşam kalitesini doğrudan etkilemektedir. Özellikle tek başına yaşayan yaşlı bireylerde yalnızlık, izolasyon, depresyon ve bakım yoksunluğu gibi sorunlar artmaktadır.

Dünyada ise yaşlanma süreci giderek stratejik bir politika alanı hâline gelmekte; Avrupa Birliği’nin “uzun ömür ekonomisi (longevity economy)” yaklaşımı ve Japonya’daki yaşlı dostu sosyal politika modelleri, yaşlıların aktif, üretken ve sosyal hayata katılımlarını önceleyen, kamu destekli bakım ve erişilebilir sağlık hizmetleriyle güçlendirilmiş sistemler içermektedir. Türkiye’de ise yaşlıların sosyal yaşama katılımı sınırlı, kültürel ve kamusal alanlara erişim koşulları yetersizdir.

Mevcut tablo, yalnızca ekonomik ve sosyal açıdan değil, aynı zamanda anayasal sosyal devlet yükümlülükleri, kamu politikasının etkinliği ve toplumsal adalet bakımından da kapsamlı bir değerlendirme ihtiyacına işaret etmektedir. Türkiye’de giderek artan yaşlı nüfus grafiği karşısında, yaşlı yoksulluğunu azaltmaya, bakım hizmetlerini güçlendirmeye, erişilebilir sağlık hizmetlerini yaygınlaştırmaya, yaşlıların istihdam ve sosyal yaşama katılımını insan onuruna yakışır biçimde desteklemeye yönelik politika ve mevzuat geliştirilmesi elzemdir. Bu bağlamda, yaşlıların ekonomik, sosyal ve sağlık koşullarının incelenmesi, uluslararası başarılı uygulamaların değerlendirilmesi ve somut çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

1688 Sayılı mecl. f. no

[illegible]